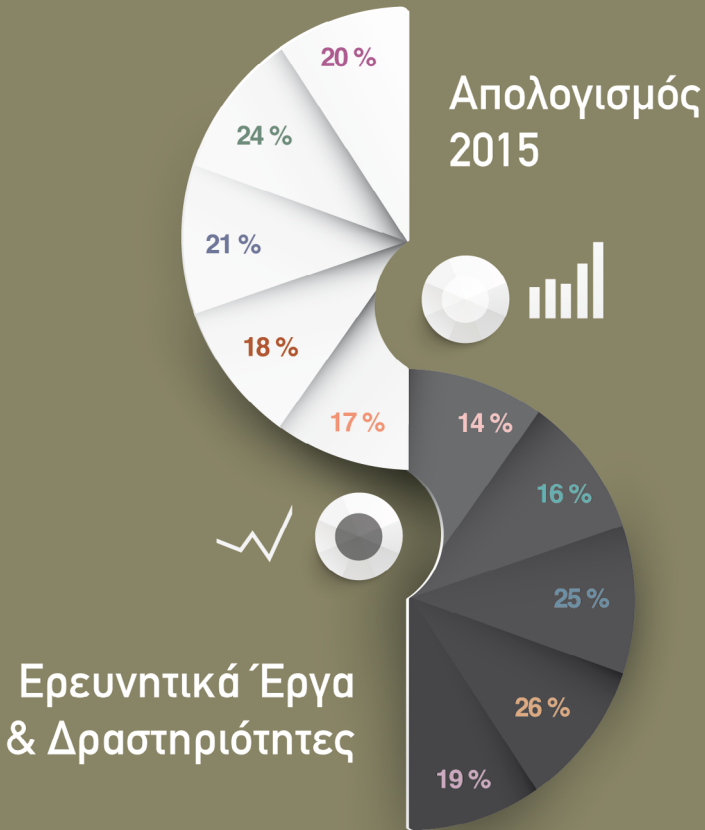

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

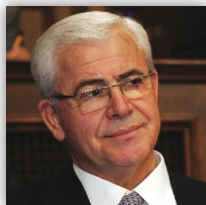

Το **IOBE** είναι ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός, κοινωφελής, ερευνητικός οργανισμός. Ιδρύθηκε το 1975 με δύο σκοπούς: αφενός να προωθεί την επιστημονική έρευνα για τα τρέχοντα και αναδυόμενα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και αφετέρου να παρέχει αντικειμενική πληροφόρηση και να διατυπώνει προτάσεις, οι οποίες είναι χρήσιμες στη διαμόρφωση πολιτικής. Ως ένας ανεξάρτητος οργανισμός, το IOBE έχει βασική επιδίωξη να παρεμβαίνει έγκαιρα, επισημαίνοντας με βάση το ερευνητικό του έργο, τα εκάστοτε κρίσιμα ζητήματα.

Το **IOBE** δεν έχει σταθερή χρηματοδότηση από κάποια δημόσια ή ιδιωτική πηγή. Την ανεξαρτησία του υπογραμμίζει μεταξύ άλλων ακριβώς και το γεγονός ότι αντλεί χρηματοδότηση από πολλές διαφορετικές πηγές, μέσω χορηγιών και υποστήριξης ερευνητικών έργων. Ευχαριστούμε θερμά τους χορηγούς και δωρητές μας, τα μέλη του Σωματείου Υποστηρικτών του IOBE και όλους τους φορείς με τους οποίους συνεργαστήκαμε για την υλοποίηση του έργου του Ιδρύματος το 2015, για την έμπρακτη συμπαράσταση που μας παρείχαν.

Το Ίδρυμα, ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός δημόσιου συμφέροντος, διοικείται από εξηνταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου αντιπροσωπεύουν κυρίως τον επιχειρηματικό, τραπεζικό και ακαδημαϊκό κόσμο, όπως επίσης και οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία διοικεί το Ίδρυμα και κατευθύνει τις δραστηριότητές του.

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος είναι ο κ. **Τάκης Αθανασόπουλος**, Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ. Γενικός Διευθυντής του IOBE είναι ο κ. **Νίκος Βέτσας**, καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αγαπητοί φίλοι του IOBE,

Με την έναρξη της νέας χρονιάς, το IOBE συμπληρώνει το τεσσαρακοστό έτος δημιουργικής λειτουργίας και προσφοράς στην ελληνική οικονομία. Όπως στο παρελθόν, έτσι και φέτος, θα συνεχίσει να στηρίζει σταθερά τη θέση της χώρας μας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Περισσότερο από κάθε άλλη χρονιά, το έργο του θα εστιαστεί σε έρευνα που θα υποστηρίζει την ενίσχυση της εθνικής ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία υγιούς επιχειρηματικού κλίματος που θα προσελκύσει στη χώρα μας επενδύσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων.

Για το IOBE, το 2015 ήταν μια χρονιά προόδου από πλευράς επίτευξης της πλειονότητας των στόχων που είχαμε θέσει στην αρχή της χρονιάς. Για τη χώρα μας όμως, το 2015 υπήρξε σημαντική απόκλιση από τον προγραμματισμό για θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η έλλειψη συναίνεσης και αποφασιστικότητας για τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις έχουν συμβάλλει σημαντικά στη διαχρονική αδυναμία της χώρας μας να ξεπεράσει την κρίση.

Εύχομαι το 2016 να είναι η απαρχή μιας νέα εθνικής προσέγγισης στην ανάδειξη των επιλογών καταπολέμησης της κρίσης που δεν θα βασίζονται σε ιδεοληψίες και πρόσκαιρες επιθυμίες, αλλά θα στηρίζονται στις καλές πρακτικές των πλέον ανεπτυγμένων οικονομιών του κόσμου.

*Τάκης Αθανασόπουλος,
Πρόεδρος Δ.Σ. IOBE, Πρόεδρος Δ.Σ. ΑΓΕΤ Ηρακλής*

Η περασμένη ήταν, χωρίς αμφιβολία, μια χρονιά δραματικών διακυμάνσεων σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο. Στην Ευρώπη, ενώ σταδιακά επιτυγχάνεται πρόοδος στη σταθεροποίηση των δημοσιονομικών μεγεθών και του τραπεζικού τομέα, η ανάπτυξη παραμένει ασθενής και άνιση. Στη χώρα μας, μετά από ένα σύντομο διάστημα ανάκαμψης, η ύφεση επανήλθε και το τραπεζικό σύστημα αποσταθεροποιήθηκε, καθώς η αβεβαιότητα για τη χρηματοδότηση και τις προοπτικές της οικονομίας έλαβε ακραία χαρακτηριστικά. Οι έλεγχοι στις κινήσεις κεφαλαίων που,

ως συνέπεια, τέθηκαν σε εφαρμογή είχαν και θα έχουν σημαντική περαιτέρω αρνητική επίδραση συνολικά στην οικονομία.

Καθώς η περίοδος της κρίσης επιμηκύνεται και η ύφεση παγιώνεται, γίνεται όλο και κρισιμότερο το ερώτημα πώς η ελληνική οικονομία μπορεί να εξισορροπήσει, σε επίπεδο που θα επιτρέπει την ανάκτηση των εισοδημάτων που έχουν απολεσθεί και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Η ανάπτυξη μέσω της προσέλευσης επενδύσεων, η στροφή πόρων προς εξωστρεφείς παραγωγικές δραστηριότητες και η άμβλυση των εμποδίων που κρατούν την οικονομία υπερβολικά και πεισματικά κλειστή, αποτελούν τόσο επείγοντα ζητούμενα σήμερα όσο ήδη ήταν και στην έναρξη της κρίσης. Διαφαιίνεται πάντως ότι, μέσα από τις δραματικές εξελίξεις των τελευταίων μηνών, επέρχεται σταδιακά η συνειδητοποίηση από ευρύτερα τμήματα της κοινωνίας του ότι η αύξηση των εισοδημάτων διέρχεται υποχρεωτικά από την ουσιαστική σύγκλιση της παραγωγικής δομής της οικονομίας με το μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Σε αυτό το πλαίσιο, το IOBE προσπάθησε, μέσα από την τριμηνιαία έκθεσή του και τη μηνιαία έρευνα οικονομικής συγκυρίας, να αποτυπώσει όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα και έγκυρα τις πραγματικές και σύνθετες τάσεις σε μακροοικονομικό και μικροοικονομικό επίπεδο. Παράλληλα, ο απολογισμός του Ιδρύματος για το 2015 περιλαμβάνει περίπου 35 διακριτά ερευνητικά έργα και σειρά δημόσιων παρεμβάσεων και εκδηλώσεων.

Ειδικότερα, κατά τη χρονιά που πέρασε, σε μια σειρά από εξειδικευμένες μελέτες, έγινε ανάλυση των δεδομένων, προοπτικών, προκλήσεων και τάσεων για σειρά από σημαντικές αγορές και κλάδους, όπως τα φάρμακα, οι κατασκευές, η εξόρυξη, τα πετρελαιοειδή, τα αυτοκίνητα, τα τρόφιμα και ποτά, η ασφάλιση, τα προϊόντα καπνού, το φυσικό αέριο και η ενέργεια. Αντικείμενα μελέτης αποτέλεσαν επίσης ειδικά επίκαιρα θέματα όπως, μεταξύ άλλων, η αναπτυξιακή δυναμική σε παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας και η καινοτομία, τα προβλήματα στα τραπεζικά δάνεια μικρομεσαίων επιχειρήσεων και οι δυνατότητες αναχρηματοδότησης, τα κίνητρα για πληρωμές με ηλεκτρονικά μέσα και η φοροδιαφυγή, τα χαρακτηριστικά της νέας επιχειρηματικότητας, η αξιολόγηση των προγραμμάτων εργασίας κοινωφελούς χαρακτήρα και η αρχιτεκτονική προγραμμάτων μαθητείας, η παρακολούθηση της μεταρρυθμιστικής προόδου μέσω επιλεγμένων δεικτών, καθώς και η αξιολόγηση των ωφελειών από την υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών.

Ευχαριστούμε θερμά τους οργανισμούς, φορείς, τράπεζες, επιχειρήσεις, συνεργάτες και λοιπούς υποστηρικτές υψηλού κύρους που συνέδραμαν αποφασιστικά στο ερευνητικό έργο του IOBE την περασμένη χρονιά. Προσβλέπουμε στην ενδυνάμωσή του κατά την επόμενη, μια χρονιά σημαντικών προκλήσεων και κρίσιμων αποφάσεων.

*Νίκος Βέτσας,
Γενικός Διευθυντής IOBE, Καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Η Τριμηνιαία Έκθεση για την Ελληνική Οικονομία

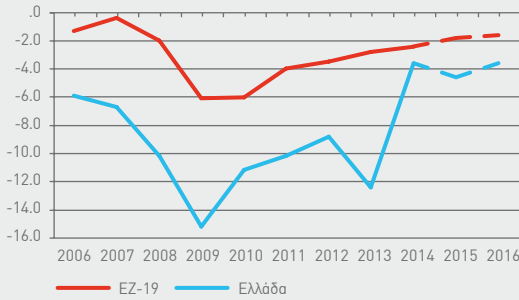
Το ΙΟΒΕ εκδίδει τέσσερις φορές το χρόνο την «Έκθεση για την Ελληνική Οικονομία». Βασικοί σκοποί της έκθεσης είναι η ανάλυση των οικονομικών εξελίξεων στην Ελλάδα, στην Ευρώπη, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και η διατύπωση προβλέψεων για την πορεία της ελληνικής οικονομίας μεσοπρόθεσμα. Η έκθεση γίνεται συχνά αντικείμενο δημόσιου διαλόγου, καθώς λαμβάνει ευρεία δημοσιότητα και χρησιμοποιείται ως σημείο αναφοράς από δημοσιογράφους, επιχειρηματίες και πολιτικούς.

Ο πρόλογος της έκθεσης του Ιανουαρίου «Ανάπτυξη και Ευθύνη» επισήμαινε ότι «.. η ισορροπία που έχει επιτευχθεί στην ελληνική οικονομία είναι ιδιαίτερα εύθραυστη και εύκολα ανατρέψιμη [...] Παρά το πολύ σημαντικό γεγονός ότι η κυβέρνηση διαβεβαιώνει ρητά ότι η οικονομική πολιτική της θα κινηθεί τόσο εντός του πλαισίου της ευρωζώνης όσο και αυτού της δημοσιονομικής σταθερότητας, δημιουργούνται παράγοντες σημαντικής αβεβαιότητας που θα διατηρηθούν και πιθανώς θα ενταθούν μέχρι να επιτευχθεί μια νέα συμφωνία με την ΕΕ που θα διαδεχθεί την τρέχουσα». Κατόπιν, τονιζόταν ότι «Η πορεία της ελληνικής οικονομίας βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, δεν προβλέπεται να είναι ευθύγραμμη, όμως μπορεί να είναι σαφώς θετική, υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις». Συγκεκριμένα, «Η πρώτη συνθήκη είναι να μην διακινδυνεύεται η παραμονή της χώρας στην ευρωζώνη». «Το δεύτερο σημείο που πρέπει να τονισθεί είναι ότι η ανάπτυξη ποτέ δεν έρχεται χωρίς επενδύσεις [...] Οι επενδύσεις αποτελούν ένα πολύ χαμηλό ποσοστό του ΑΕΠ που θα πρέπει σχεδόν να διπλασιαστεί στα επόμενα έτη...». Τρίτον, «Το σημαντικότερο μέρος της προσαρμογής που είναι απαραίτητη για την ελληνική οικονομία [...] είναι οι απαιτούμενες αλλαγές στους κανόνες της οικονομίας και τους θεσμούς που πρέπει

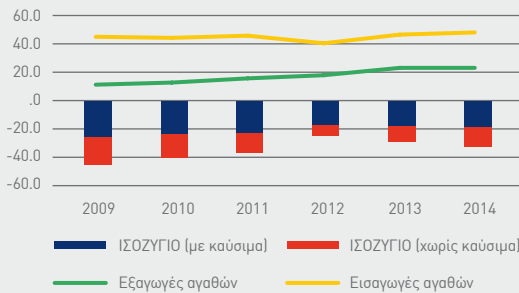
να είναι βαθιές και συστηματικές και όχι απλώς οριακές βελτιώσεις του υπάρχοντος συστήματος». Ο πρόλογος ολοκληρωνόταν με την πρόταση μιας δυνατότητας για μια συνολικά θετική λύση, η οποία είχε ήδη κατατεθεί στον πρόλογο της προηγούμενης έκθεσης: « [...] να προωθηθεί το συντομότερο μια νέα, αμοιβαία επωφέλη, συνεννόηση ανάμεσα στην ελληνική οικονομία και την Ευρωπαϊκή Ένωση [...] Ρητή βάση [...] πρέπει να αποτελεί το νέο αναπτυξιακό πρότυπο της χώρας [...] Από την ελληνική πλευρά, πρέπει να υπάρξει δέσμευση για τις απαραίτητες δομικές μεταρρυθμίσεις, με προτεραιότητα σε όσες βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και την αποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα [...]»

Στην έκθεση του Απριλίου, ο πρόλογος («Ανάπτυξη και Ευθύνη») ξεκινούσε τονίζοντας ότι «... η εκκρεμότητα αναφορικά με την έκβαση των διαπραγματεύσεων με τους πιστωτές και εταιρούς επιβαρύνει τη συνολική εικόνα των οικονομικών δεδομένων [...] Κάθε είδους αρνητική εξέλιξη περιγράφεται πλέον καθημερινά από όσους συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις ως πιθανή εξέλιξη ή έστω απειλή». «Ίσως θα ήταν λοιπόν χρήσιμο [...] να τοποθετηθούμε νοερά σε ένα μελλοντικό στάδιο, όπου η χώρα θα έχει ανακτήσει επιτέλους την πρόοδωση στις διεθνείς αγορές και θα κινείται, ως

Πρωτογενές Δημοσιονομικό Ισοζύγιο, 2006-2016

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών 2009-2014

Πηγές: AMECO web-database, DG ECFIN, European Commission, ΤτΕ

για μια κανονική οικονομία». Κατόπιν, παραθέτονταν οι προτεραιότητες της πολιτικής, ώστε να βρίσκεται η οικονομία σε τροχιά ανάπτυξης: «Με δεδομένη τη χαμηλή εγχώρια αποταμίευση, θα απαιτείται χρηματοδότηση από το εξωτερικό και ένα υψηλό και σταθερό κύμα επενδύσεων. Η ελληνική οικονομία θα βρίσκεται [...] υπό τη συνεχή αξιολόγηση των ληπτών οικονομικών αποφάσεων [...] Η ουσιαστική άρση εμποδίων στις αγορές, η δραστική απλούστευση των διαδικασιών στη δημόσια διοίκηση, όπως και η σημαντική ποιοτική αναβάθμιση των συστημάτων εκπαίδευσης και δικαιοσύνης θα είναι απαραίτητοι προϋποθέσεις για να υπάρχει αύξηση των πραγματικών εισοδημάτων». Συνοψίζοντας, «Το κύριο ζητούμενο από όλες τις πλευρές θα πρέπει να

είναι η δημιουργία των όρων για υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, [...] με τις απαραίτητες βαθιές δομικές αλλαγές και όχι με περαιτέρω συνολική δημοσιονομική προσαρμογή».

Η έκθεση του Ιουλίου «Η Επόμενη Μέρα» έβρισκε την ελληνική οικονομία «βαρύτατα τραυματισμένη». Πάρα ταύτα, «στην κριτική εξέταση της συμφωνίας που έχει επί της αρχής συμφωνηθεί αναγνωρίζεται ότι έχει πολλά θετικά σημεία που επιτρέπουν μια αναγκαία βάση στήριξης. Πρέπει λοιπόν η συμφωνία να υποστηριχθεί ευρύτατα χωρίς την οποιαδήποτε αμφιβολία και αμφισβησία...». «Η απαραίτητη σταθεροποίηση θα πρέπει να εκφραστεί με συνδυασμό συνθηκών». «Πρώτη συνθήκη είναι η σαφής, αμετάκλητη και μη διαπραγματεύσιμη

Οι τριμηνιαίες εκθέσεις για την Ελληνική Οικονομία είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο του IOBE.

τοποθέτηση της ξεκάθαρης πλειονότητας του πολιτικού φάσματος στην πλευρά της παραμονής της χώρας στην Ευρωζώνη και της απαραίτητης για αυτή συνεννόησης». «Δεύτερη συνθήκη είναι η επείγουσα και έμπρακτη στροφή προς προσέλκυση επενδύσεων». «Τρίτη συνθήκη είναι η εφαρμογή στην πράξη με τον περισσότερο αποτελεσματικό τρόπο του νέου προγράμματος. Ενώ τα προηγούμενα δύο προγράμματα είχαν προβλήματα στο σχεδιασμό, το κύριο πρόβλημα εντοπίστηκε στην εφαρμογή, ειδικά εκεί που το βραχυπρόθεσμο και ειδικό συμφέρον υπερίσχυσε πολιτικά του μακροπρόθεσμου και γενικότερου συμφέροντος». Σε κάθε περίπτωση, «είναι από αρκετές πλευρές παράδοξο πώς η έξοδος της Ελλάδας από την Ευρωζώνη έφτασε να θεωρείται ένα τόσο πιθανό ενδεχόμενο. Οι Έλληνες στην πλειονότητά τους βλέπουν θετικά την παραμονή στο κοινό νόμισμα [...] Η ελληνική οικονομία θα έχανε πολλά από μια έξοδο...»

Στον πρόλογο της έκθεσης του Οκτωβρίου με τίτλο «Δεν υπάρχει περιθώριο για εφσυχασμό και παρεξηγήσεις», το IOBE κρίνει ότι «... η κύρια εξέλιξη που μπορεί να αποδειχθεί πολύ θετική, ίσως και καταλυτική, είναι ότι, για πρώτη φορά από το 2010 [...], τόσο η κυβέρνηση όσο και η μείζονα αντιπολίτευση, τοποθετούνται υπέρ της εφαρμογής του προγράμματος και της συμφωνίας με τους εταίρους». «Στην αρνητική, και επίσης πολύ σημα-

ντική, πλευρά της κατάστασης θα πρέπει να αναφερθεί κυρίως η αβεβαιότητα που προκλήθηκε από την παρατεταμένη περίοδο έντασης με τους εταίρους...». «Η μεικτή, και μάλλον πρωτόγνωρη από πλευράς οικονομικής ανάλυσης εικόνα [...], ίσως προσφέρει τη δυνατότητα για παρεξηγήσεις προς δυο τουλάχιστον κατευθύνσεις. Η πρώτη θα ήταν ότι επειδή αναπόφευκτα οι επόμενοι μήνες θα είναι δύσκολοι και για τα νοικοκυριά και για τις επιχειρήσεις, αυτό θα σημαίνει ότι το πρόγραμμα που βρίσκεται σε εξέλιξη είναι αδέξοδο». «Το κόστος, που είναι όχι μόνο υπαρκτό και για πολλούς πράγματι ιδιαίτερα επώδυνο [...], αντιστοιχεί κυρίως σε ό,τι θα πρέπει να πληρωθεί λόγω της μη έγκαιρης επίτευξης μιας ευνοϊκής συμφωνίας...». «Υπάρχουν όμως ασφαλώς οι προϋποθέσεις να γυρίσει η οικονομία σε θετικούς ρυθμούς στο δεύτερο μισό του επόμενου έτους». «Μια όμως ακόμη λάθος ανάγνωση των δεδομένων θα ήταν ότι η μελλοντική θετική πορεία είναι διασφαλισμένη ή ανεξάρτητη των τρεχουσών επιμέρους αποφάσεων και επιλογών. Ισχύει το ακριβώς αντίθετο[...] Με την πρόσφατη συμφωνία δόθηκε ένα τελευταίο περιθώριο προσαρμογής στην ελληνική οικονομία. Ουσιαστικά, υπάρχει χρόνος μας διείσδυσης, όμως για να έχει προλάβει να εκφραστεί μέσα σε αυτό το διάστημα το θετικό αποτέλεσμα [...], θα πρέπει να έχουν γίνει οι σταθεροποιητικές κινήσεις ήδη μέσα στις επόμενες εβδομάδες και πολύ λίγους μήνες».

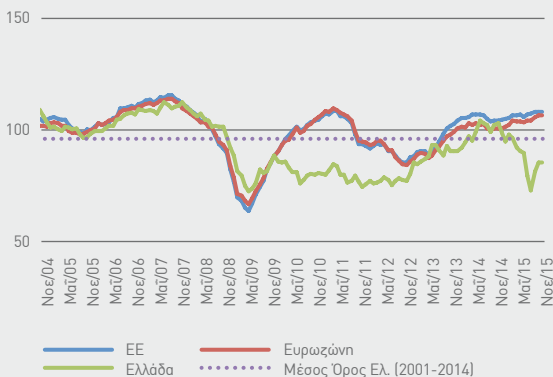
Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας

Το ΙΟΒΕ διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας (Business and Consumer Surveys) στις επιχειρήσεις σε τέσσερις κύριους τομείς της οικονομίας (Βιομηχανία, Κατασκευές, Λιανικό Εμπόριο και Υπηρεσίες), καθώς και την εξαμηνιαία Έρευνα Επενδύσεων στη Βιομηχανία, ενώ από τον Μάιο του 2008, διεξάγει και την έρευνα εμπιστοσύνης στους καταναλωτές.

Οι έρευνες αυτές αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1.000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1.500 καταναλωτών. Οι έρευνες αυτές προσφέρουν σημαντική πληροφόρηση για τις οικονομικές εξελίξεις, τόσο από την πλευρά των επιχειρήσεων, όσο και από την πλευρά της τελικής ζήτησης, δηλαδή των καταναλωτών.

Δείκτες Οικονομικού Κλίματος
E.E-28 και Ελλάδα (1990-2013=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Τα μηνιαία αποτελέσματα ερευνών οικονομικής συγκυρίας είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΙΟΒΕ.

Πρόκειται για τη μοναδική πανευρωπαϊκή εναρμονισμένη έρευνα προσδοκιών που διεξάγεται με το ίδιο εμπειρικό εργαλείο σε 28 χώρες και τα αποτελέσματά της μνημονεύονται και αξιοποιούνται στα περισσότερα κείμενα και εκθέσεις μακροοικονομικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό συμβαίνει γιατί βασικοί δείκτες που προκύπτουν από αυτές αποτελούν πρόδρομους δείκτες (leading indicators) για διάφορα μεγέθη της οικονομίας και μπορούν να χρησιμοποιηθούν με επάρκεια για την πρόβλεψη των άμεσων εξελίξεων, ακόμα και στην πορεία του ΑΕΠ. Τα αποτελέσματα δημοσιοποιούνται από το ΙΟΒΕ κάθε μήνα, με αναλυτικό, εκτενές δελτίο συγκυρίας το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΙΟΒΕ.

Με βάση τα πιο πρόσφατα αποτελέσματα προκύπτει ότι:

Κατά τη διάρκεια του 2015 ο δείκτης οικονομικού κλίματος κινείται σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, αλλά και το μακροχρόνιο μέσο όρο του, περίπου στις 89 μονάδες. Παρουσίασε δύο βασικές τάσεις στη διάρκεια του έτους: Συνεχή πτώση έως και τον Αύγουστο και σχετική σταθεροποίηση έκτοτε. Σε κλαδικό επίπεδο, η επιδεινωση στο πρώτο οκτάμηνο ήταν έντονη σε όλους τους βασικούς τομείς, λαμβάνοντας τη μεγαλύτερη έκταση στις Κατασκευές και τη μικρότερη στη Βιομηχανία. Μεγαλύτερη ήταν η εξασθένηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Οι Κατασκευές φαίνεται ότι παρουσιάζουν τη σημαντικότερη εξομάλυνση προσδοκιών στο δεύτερο εξάμηνο, ακολουθούμενες από τις Υπηρεσίες. Από την πλευρά τους, οι καταλωτές παραμένουν ισχυρά απαισιόδοξοι.

Ενδεικτική Ερευνητική Δραστηριότητα/Μελέτες

Στη διάρκεια του 2015 εκπονήθηκαν στο ΙΟΒΕ περίπου 35 ερευνητικά έργα που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα οικονομικών ζητημάτων και κλάδων της οικονομίας. Τα κυριότερα από αυτά παρουσιάζονται παρακάτω.

Τα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και η ενίσχυση των φορολογικών εσόδων στην Ελλάδα

Η μελέτη έχει στόχο να διερευνήσει το ρόλο των ηλεκτρονικών συναλλαγών στον περιορισμό της παραοικονομίας και στην ενίσχυση των φορολογικών εσόδων για την Ελληνική οικονομία, επιχειρώντας την ποσοτικοποίηση της επίδρασης στα φορολογικά έσοδα από την υιοθέτηση κινήτρων για τη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής. [Περισσότερα...](#)

Χαρακτηριστικά των νέων επιχειρήσεων στην Ελλάδα

Στόχος της μελέτης είναι η διερεύνηση των παραμέτρων που επηρεάζουν την είσοδο, έξοδο και επιβίωση των ελληνικών νέων επιχειρήσεων, ώστε να διαπιστωθεί εάν υπάρχουν ενδείξεις αναδιοργάνωσης των κλάδων και στροφής των νέων επιχειρήσεων προς περισσότερο εξωστρεφείς και παραγωγικούς τομείς/δραστηριότητες, και να διατυπωθούν προτάσεις πολιτικής με στόχο την ενίσχυση του διεθνώς εμπορεύσιμου τομέα της οικονομίας και της ανταγωνιστικότητάς της. Η μελέτη εκπονήθηκε σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Μελετών της Τραπεζής της Ελλάδος.

Το IOBE συλλέγει τα στοιχεία κάθε μήνα, τα επεξεργάζεται και ενημερώνει για τα συνολικά αποτελέσματα αμέσως μόλις έχουν ληφθεί επαρκή στοιχεία για την εξαγωγή αξιόπιστων συμπερασμάτων.

Έρευνες οικονομικής συγκυρίας στις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές

Η μονάδα οικονομικής συγκυρίας του IOBE είναι υπεύθυνη για τη διεξαγωγή αυτών των ερευνών, την ανάλυση των συλλεγόμενων στοιχείων και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων τους. Οι έρευνες αυτές, τις οποίες πραγματοποιεί ανελλιπώς το IOBE από το 1981, αποτελούν μέρος του Εναρμονισμένου Προγράμματος Επιχειρηματικών Ερευνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα έργο που έχει αναπτυχθεί σταδιακά από το 1962. Επιπλέον, από τον Ιανουάριο του 2008, το IOBE είναι ο μοναδικός φορέας στην Ελλάδα που διεξάγει και την Έρευνα των Καταναλωτών (καταναλωτική εμπιστοσύνη) για την DG-ECFIN.

[Περισσότερα...](#)

Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα 2013-14: Η δυναμική της νεανικής επιχειρηματικότητας

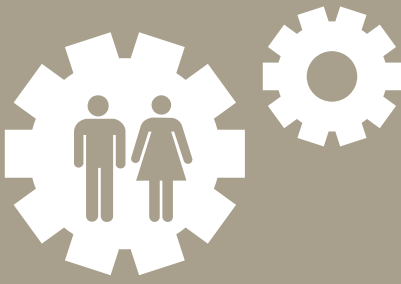
Στην μελέτη αναλύονται οι βασικοί δείκτες επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα και η διαχρονική τους εξέλιξη πριν και μετά την έναρξη της κρίσης. Επιπλέον, δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη διερεύνηση της νεανικής επιχειρηματικότητας και της δυναμικής της. Η μελέτη εκπονείται στο πλαίσιο του Παγκοσμίου Παρατηρητηρίου Επιχειρηματικότητας (Global Entrepreneurship Monitor-GEM). [Περισσότερα...](#)

Έρευνα στις επιχειρήσεις για την πρόβλεψη των μεταβολών στα περιφερειακά παραγωγικά συστήματα και τοπικές αγορές εργασίας

Σκοπός της μελέτης είναι η διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης εικόνας των τάσεων και εξελίξεων στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και στο ανθρώπινο δυναμικό. Η μελέτη διερευνά τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των βασικών οικοσυστημάτων της ελληνικής οικονομίας, τους ερμηνευτικούς παράγοντες για τις σημαντικότερες αδυναμίες καθώς και κλάδους και περιοχές που μπορούν να δημιουργήσουν ευκαιρίες για ταχύτερη ανάπτυξη.

Αξιολόγηση των προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα που χρηματοδοτούνται από τα Ε.Π. του Ε.Σ.Π.Α.

Η μελέτη αφορά τη συγκριτική αξιολόγηση για τα προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα του Υπουργείου Εργασίας. Σκοπός της μελέτης είναι η αξιολόγηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Β' κύκλου προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα τα οποία έλαβαν χώρα στο πρώτο εξάμηνο του 2014, καθώς και η συγκριτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του Β' κύκλου προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα και του Α' κύκλου αυτών των προγραμμάτων, ο οποίος υλοποιήθηκε από τα μέσα του 2012 έως τα μέσα του 2013. Η μελέτη αποσκοπεί στην ανάδειξη των χαρακτηριστικών των προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα στα οποία πιθανώς απαιτούνται βελτιώσεις σε νέο κύκλο προσκλήσεων αντίστοιχων προγραμμάτων, προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη συνάφεια με τις κοινωνικές ανάγκες τις οποίες υπηρετούν και γενικότερα, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.

... να διαπιστωθεί εάν υπάρχουν ενδείξεις αναδιοργάνωσης των κλάδων και στροφής των νέων επιχειρήσεων προς περισσότερο εξωστρεφείς και παραγωγικούς τομείς...

Το αποτύπωμα της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 στην ελληνική οικονομία

Η μελέτη αναδεικνύει το χρηματοοικονομικό απολογισμό της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 ενώ εξετάζει τον ευρύτερο οικονομικό αντίκτυπο της στην ελληνική οικονομία. Η αποτίμηση του αντίκτυπου αφορά τόσο στις επιδράσεις από τη διεξαγωγή των επενδύσεων κατά την προετοιμασία και από την προσέλκυση επισκεπτών κατά τη διάρκεια των Αγώνων, όσο και σε ευρύτερες επιδράσεις σε δημοσιονομικά μεγέθη και στον τουρισμό μετά το πέρας των Αγώνων. [Περισσότερα...](#)

Επιλογή οικονομικών δεικτών για τη μέτρηση της προόδου μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα

Σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης είναι να προτείνει μια προσέγγιση για τη συνολική αξιολόγηση του μεταρρυθμιστικού έργου που λαμβάνει χώρα στην Ελλάδα. Για το σκοπό αυτό κατασκευάστηκε ένα σύστημα δεικτών οι οποίοι θα μπορούν να παρακολουθήσουν τα στάδια των μεταρρυθμίσεων, σε κάθε περιοχική μεταρρυθμίσεων. Το συγκεκριμένο σύστημα αποτελείται από υφιστάμενους δείκτες, που αναπτύχθηκαν και υπολογίζονται από καθιερωμένους διεθνείς οργανισμούς, καθώς και από νέους δείκτες, που αναπτύχθηκαν από το IOBE, οι οποίοι έχουν ορισμένες βασικές ιδιότητες (π.χ. υπολογίσιμοι, τεχνικά άρτιοι, αμερόληπτοι).

Οι οικονομικές επιδράσεις από μεταβολές στον κατώτατο μισθό

Στόχος της μελέτης αυτής είναι να αποτυπωθεί η υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με τον κατώτατο μισθό και την απασχόληση στην Ελλάδα και να διερευνηθεί η σύνδεση μεταξύ αυτών των δύο μεγεθών. Παράλληλα, εξετάζεται το ύψος του κατώτατου μισθού στην Ελλάδα, ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων, το καθεστώς εργασίας (πλήρους ή μειωμένου ωραρίου), καθώς και άλλα διαθρωτικά στοιχεία, ενώ αποτυπώνεται η κατανομή των μισθών στην ελληνική οικονομία. Ταυτόχρονα αντιπαραβάλλονται στοιχεία από άλλες χώρες της ΕΕ, σχετικά με τον κατώτατο μισθό.

Αναχρηματοδότηση δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων με κοινοτικούς πόρους

Στη μελέτη αναζητούνται μέθοδοι για την αξιοποίηση των Μέσων Χρηματοοικονομικής Τεχνικής (ΜΧΤ) των Διαρθρωτικών Ταμείων για τη διευκόλυνση υγιών μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην εξυπηρέτηση των δανείων τους από τις τράπεζες. Η μελέτη εκπονήθηκε με τη συνεργασία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.

Υιοθέτηση των ΤΠΕ και ψηφιακή ανάπτυξη στην Ελλάδα

Ο κύριος στόχος της μελέτης είναι η παροχή ποσοτικής ανάλυσης για τις πιθανές οικονομικές επιδράσεις που μπορούν να προέλθουν από την υλοποίηση τεσσάρων συγκεκριμένων ψηφιακών έργων (Ψηφιακές υπογραφές στο δημόσιο τομέα, ανοιχτά δεδομένα, βελτίωση των ηλεκτρονικών δεξιοτήτων e-skills, ενδυνάμωση του επιχειρηματικού και καινοτόμου οικοσυστήματος). [Περισσότερα...](#)

Η επίδραση από τη μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στο φυσικό αέριο στην Ελληνική οικονομία

Στη μελέτη εξετάζεται η επίδραση στην ελληνική οικονομία από τη μείωση του ΕΦΚ του φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται στη βιομηχανία και στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, με κατεύθυνση τα ελάχιστα δυνατά επιτρεπτά όρια, όπως καθορίζονται στο σχετικό κοινοτικό δίκαιο. Μια τέτοια κίνηση θα μείωνε το ενεργειακό κόστος, επιδρώντας θετικά στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, αλλά θα είχε και δημοσιονομικές προεκτάσεις που αποτελούν αντικείμενο διερεύνησης στη μελέτη. [Περισσότερα...](#)

Έκθεση για τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μαθητείας υπό την υιοθέτηση του δικού σχήματος

Αντικείμενο της μελέτης αποτελούν οι στρατηγικές, οι όροι και οι προϋποθέσεις της αυξανόμενης συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στο πρόγραμμα της Μαθητείας. Πραγματοποιείται επισκόπηση των προοπτικών ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας, ενώ έμφαση δίνεται στις θέσεις εργασίας μέσης εκπαιδευτικής έντασης, με υπόβαθρο τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και στην τεκμηρίωση αναγκών σε ομάδες επαγγελματιών και ειδικότητες.

Σκοπιμότητα και επιδράσεις από την παροχή κινήτρων για την εγκατάσταση θερμικών ηλιακών (ΘΗΣ) συστημάτων σε κατοικίες

Στην παρούσα μελέτη εξετάζεται η σκοπιμότητα εφαρμογής κινήτρων για την εγκατάσταση θερμικών ηλιακών συστημάτων (ΘΗΣ) σε κατοικίες για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) και εκτιμώνται οι δημοσιονομικές και άλλες οικονομικές επιδράσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή εναλλακτικών φορολογικών κινήτρων.

Στρατηγικές επιλογές για τη μεταφορά

καυσίμων στους νησιωτικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Η ΔΕΗ αντιμετωπίζει ετησίως ένα υψηλό κόστος για τη μεταφορά μαζούτ στα νησιά με σκοπό την ηλεκτροπαραγωγή. Η μελέτη διερευνά μεθόδους μείωσης του σχετικού κόστους.

Ηλιακό Σύστημα Πολυπαραγωγής ΠΡΩ-ΤΕΑΣ

Η μελέτη, η οποία πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και άλλους φορείς, αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής βιωσιμότητας και του σχεδίου αξιοποίησης του Συστήματος Συνδυασμένης Παραγωγής Θέρμανσης, Ψύξης και Ενέργειας «ΠΡΩ-ΤΕΑΣ».

Χρηματοοικονομική ανάλυση τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα

Στη μελέτη αναλύονται τα οικονομικά στοιχεία των ιδιωτικών επιχειρήσεων συμβατικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα ενώ ειδικότερα εξετάζεται η χρηματοοικονομική διάρθρωσή τους. Η ανάλυση περιλαμβάνει διαστρωματική (μεταξύ επιχειρήσεων) και διαχρονική σύγκριση των οικονομικών μεγεθών και ειδικών χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών.

Αριθμοδείκτες του κλάδου εμπορίας πετρελαιοειδών

Η μελέτη αυτή επιχειρεί να αποτιμήσει και να αξιολογήσει την τάση που επικρατεί στον κλάδο το 2014 με βάση τα διαθέσιμα χρηματοοικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων του ΣΕΕΠΕ. Εκτός από τα βασικά στοιχεία, αναλύονται και οι δείκτες αποδοτικότητας τόσο στο σύνολο του κλάδου όσο και ατομικά για κάθε επιχείρηση του δείγματος. Επιπλέον, παρουσιάζονται απολογιστικά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία για την περίοδο 2000-2014 και οι δείκτες αποδοτικότητας για την εξεταζόμενη περίοδο. [Περισσότερα...](#)

Το οικονομικό αποτύπωμα της φαρμακευτικής βιομηχανίας

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η εκτίμηση της συνολικής επίδρασης της παραγωγής και της εμπορίας φαρμακευτικών προϊόντων στην ελληνική οικονομία, σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, απασχόλησης και φορολογικών εσόδων. Η εκτίμηση αυτή θα γίνει μέσω της χρήσης της μεθόδου εισροών εκροών και συγκεκριμένα στη βάση του πίνακα εισροών εκροών της ελληνικής οικονομίας, ο οποίος δίδεται από την Eurostat. Μέσω της μεθόδου αυτής, είναι δυνατόν ο υπολογισμός όχι μόνο της άμεσης επίδρασης των παραπάνω δραστηριοτήτων στην ελληνική οικονομία, αλλά και της έμμεσης, καθώς και της προκαλούμενης επίδρασής τους. Η μελέτη εκπονήθηκε με την υποστήριξη του ΣΦΕΕ.

Δελτίο οικονομικών στοιχείων της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας

Η συγκεκριμένη ερευνητική δραστηριότητα αφορά την δημιουργία ενός, αρχικά, μηνιαίου και στη συνέχεια τριμηνιαίου δελτίου οικονομικών/κοινωνικών δεικτών στα αγγλικά που περιλαμβάνει μακροοικονομικούς, βραχυχρόνιους/κοινωνικούς δείκτες και μεγέθη που εκδίδονται σε περιοδική βάση και αποδίδουν το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται ο κλάδος του φαρμάκου (μελέτη «δελτίο οικονομικών στοιχείων»).

Η φαρμακευτική αγορά στη Ελλάδα: Γεγονότα & Στοιχεία για το 2014

Αντικείμενό της μελέτης είναι η καταγραφή και η ανάλυση της κατάστασης που επικρατεί στο χώρο του φαρμάκου, δίνοντας βαρύτητα στις παραμέτρους που επηρεάζουν τη λειτουργία και τη δομή του κλάδου.

Ιδιωτική ασφάλιση στην Ελλάδα: Τάσεις και προοπτικές

Στην μελέτη εξετάζονται οι τάσεις και οι προοπτικές της ιδιωτικής ασφάλισης

στην Ελλάδα και αναλύονται οι παράγοντες που διαμορφώνουν το περιβάλλον της ασφαλιστικής αγοράς. Επιπρόσθετα προσδιορίζεται η συνεισφορά της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελληνική Οικονομία και παρουσιάζονται σημαντικές τεχνολογικές εξελίξεις που επηρεάζουν σε διεθνές επίπεδο τον ασφαλιστικό κλάδο. Τέλος, σκιαγραφούνται οι βασικές προϋποθέσεις ανάπτυξης της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς.

Η σημασία ανάπτυξης, τα εμπόδια και το μέλλον του κλάδου των κατασκευών

Η μελέτη αποσκοπεί στη διερεύνηση της σημασίας του κλάδου των κατασκευών για την ελληνική οικονομία, στην εξέταση των παραγόντων που επηρεάζουν την ανάπτυξη του και στη διατύπωση προτάσεων για θεσμικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα αμβλύνουν τα σχετικά εμπόδια και θα μεγιστοποιούν τη συμβολή του κλάδου στην προσπάθεια ανάταξης της εθνικής οικονομίας. [Περισσότερα...](#)

Βιομηχανία τροφίμων και ποτών: Facts and Figures

Η έκθεση συνεισφέρει στη συστηματική παρακολούθηση της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών, η οποία αποτελεί ίσως τον βασικότερο πυλώνα της ελληνικής μεταποίησης, σε όρους απασχόλησης και προστιθέμενης αξίας. Στην έκθεση παρουσιάζονται τα διαρθρωτικά μεγέθη, οι εξελίξεις και οι προοπτικές της ευρωπαϊκής, αλλά κυρίως 13 της ελληνικής βιομηχανίας Τροφίμων- Ποτών, τόσο στο σύνολό της, όσο και στους επιμέρους υποκλάδους της. [Περισσότερα...](#)

Ο κλάδος των αλκοολούχων ποτών στην Ελλάδα

Στην μελέτη εξετάζεται η πορεία του κλάδου των αλκοολούχων ποτών στην Ελλάδα τα τελευταία έτη, κατά τη διάρκεια των οποίων ο κλάδος κλήθηκε να αντιμετωπίσει την ύφεση της οικονομίας και τη σημαντική επιβάρυνση των τιμών των

... ανάδειξη
των χαρακτηριστικών
των προγραμμάτων
κοινωνιολογικής χαρακτήρα
στα οποία πιθανώς
απαιτούνται βελτιώσεις σε
νέο κύκλο προσκλήσεων
αντίστοιχων προγραμμάτων...

προϊόντων του από την αύξηση των συντελεστών του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα οινοπνευματώδη ποτά (ΕΦΚΟΠ) και του ΦΠΑ. Στη μελέτη αποτυπώνονται οι τρέχουσες εξελίξεις στον κλάδο, εκτιμώνται οι προοπτικές του και διατυπώνονται προτάσεις στην κατεύθυνση διασφάλισης της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων του κλάδου.

Η συμβολή της εξορυκτικής βιομηχανίας στην Ελληνική Οικονομία

Στόχος της μελέτης είναι η αποτίμηση της ευρύτερης οικονομικής σημασίας της εξορυκτικής βιομηχανίας στην Ελλάδα και η εξέταση των προϋποθέσεων που θα διασφαλίσουν τη βιωσιμότητα και την περαιτέρω ανάπτυξη της. Η μελέτη εκπονείται με τη συνεργασία του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας (ΣΜΕΕ).

Μηνιαία έρευνα για την εξέλιξη των διελεύσεων και των προπωλήσεων του κλάδου των Επιβατικών και Ελαφρών Φορτηγών

Στην έρευνα αυτή συλλέγεται μέσω ερωτηματολογίων πληροφόρηση για τρία βασικά μεγέθη: τη μηνιαία εξέλιξη της επισκεψιμότητας (διελεύσεων) από τα καταστήματα του δικτύου, την εξέλιξη των προπωλήσεων και το ρυθμό που οι διελεύσεις μεταφράζονται τελικά σε προπωλήσεις. Το IOBE συλλέγει τα στοιχεία αυτά κάθε μήνα, τα επεξεργάζεται και ενημερώνει για τα συνολικά αποτελέσματα αμέσως μό-

λις έχουν ληφθεί επαρκή στοιχεία για την εξαγωγή αξιόπιστων συμπερασμάτων. Το δελτίο περιλαμβάνει συνημμένο παράρτημα όπου συγκρίνεται η επίδοση κάθε εταιρείας με το σύνολο της αγοράς.

Έρευνα για τις επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης στο δίκτυο του κλάδου του Αυτοκινήτου

Η έρευνα διεξάγεται σε εξαμηνιαία βάση (Μάιος 2015 & Νοέμβριος 2015). Στις έρευνες αυτές συλλέγονται μέσω ερωτηματολογίων προς τις εταιρείες, πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη του δικτύου καταστημάτων και της απασχόλησης του κλάδου, ενώ αποστέλλεται στον ΣΕΑΑ αναφορά με τα βασικά στοιχεία της έρευνας, καθώς και με επιπλέον στοιχεία που θα προκύπτουν από την επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων και θα κρίνονται ως χρήσιμα.

Μηνιαία έρευνα για την εξέλιξη του δείκτη μηνιαίων πωλήσεων χονδρικής ανταλλακτικών

Στην έρευνα αυτή συλλέγεται, ανά μήνα, μέσω ερωτηματολογίων πληροφόρηση για την εξέλιξη των πωλήσεων χονδρικής ανταλλακτικών από τις εισαγωγικές εταιρείες του Συνδέσμου. Το δελτίο περιλαμβάνει συνημμένο παράρτημα όπου συγκρίνεται η επίδοση κάθε εταιρείας με το σύνολο της αγοράς. Το κυρίως δελτίο που αφορά στο σύνολο της αγοράς αποστέλλεται στον ΣΕΑΑ, ενώ κάθε εταιρεία που συμμετέχει στην έρευνα λαμβάνει ένα

«εξειδικευμένο» δελτίο, με το αντίστοιχο παράρτημα που την αφορά και τα στοιχεία που εμπιστευτικά έχει διαθέσει. Ο δείκτης πωλήσεων χονδρικής ανταλλακτικών είναι η μεταβολή των πωλήσεων χονδρικής ανταλλακτικών των συμμετεχουσών εταιρειών, ενώ η στάθμιση του γενικού δείκτη πραγματοποιείται με βάση το σόλο κυκλοφορούντων επιβατικών οχημάτων 5ετίας (άθροισμα ταξινομήσεων επιβατικών οχημάτων 5ετίας) για κάθε εταιρεία.

Δείκτης αξίας οικιστικών ακινήτων 2014-2015

Για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης μελέτης συλλέγονται στοιχεία από τις συμμετέχουσες στη μελέτη τράπεζες, γίνεται επεξεργασία τους και διαμορφώνεται ο δείκτης αξίας οικιστικών ακινήτων για το σύνολο της Ελλάδας αλλά και για 34 περιοχές που έχουν ομαδοποιηθεί τα δεδομένα που συλλέγονται. Για τον υπολογισμό του δείκτη χρησιμοποιείται ως έτος βάσης το 2007. Τα στοιχεία αναλύονται μέχρι και σε επίπεδο Τ.Κ. και αποστέλλονται ηλεκτρονικά σε κάθε τράπεζα μαζί με περιγραφικά στοιχεία και αναλύσεις ανά ηλικιακή κατηγορία ακινήτων, μέγεθος κ.ά.

Η συμβολή των καταστημάτων αφορολογώτων ειδών στην οικονομία των τοπικών κοινωνιών και στο σύνολο της χώρας

Σκοπός της μελέτης αποτελεί η εκτίμηση της επίπτωσης, σε όρους απασχόλησης και φορολογικών εσόδων, από την εφαρμογή της οδηγίας 2008/118/EK του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την οποία καταργείται η δυνατότητα διάθεσης προϊόντων απαλλαγμένων από τον ΕΦΚ στα καταστήματα αφορολόγητων ειδών που λειτουργούν εκτός αερολιμένων και λιμανιών από την 1η Ιανουαρίου 2017. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται σε περιφερειακό επίπεδο – στις περιοχές δηλαδή της χώρας που δραστηριοποιούνται τα συγκεκριμένα καταστήματα – αλλά και για το σύνολο της οικονομίας.

Η επίπτωση της αύξησης της ελάχιστης

ποσότητας ανά συσκευασία στη ζήτηση λεπτοκομμένου καπνού στην Ελλάδα

Στη μελέτη εξετάζονται οι επιπτώσεις από την εφαρμογή της νέας Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα καπνικά προϊόντα, η οποία, μεταξύ άλλων προβλέπει την κατάργηση των μικρών συσκευασιών για ορισμένα προϊόντα καπνού από το 2017. Ειδικότερα, στη μελέτη αναλύεται η ζήτηση λεπτοκομμένου καπνού στην Ελλάδα και πραγματοποιούνται προβλέψεις για την πορεία της σχετικής αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες υποκατάστασης με άλλες κατηγορίες καπνικών προϊόντων, καθώς και την πιθανότητα οι καπνιστές στριφτών τσιγάρων να θεωρήσουν την αύξηση του ελάχιστου μεγέθους της συσκευασίας ως αύξηση της τιμής.

Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα 2014-15: Η καθιερωμένη επιχειρηματικότητα

Στην μελέτη αναλύονται οι βασικοί δείκτες επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα και η διαχρονική τους εξέλιξη πριν και μετά την έναρξη της κρίσης. Επιπλέον, εξετάζεται αναλυτικά η εξέλιξη της καθιερωμένης επιχειρηματικότητας. Η μελέτη εκπονείται στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Παρατηρητηρίου Επιχειρηματικότητας (GEM).

Η επίδραση του κλάδου μη αλκοολούχων ποτών στην Ελληνική Οικονομία

Παρουσιάζονται οι τάσεις στην αγορά μη αλκοολούχων ποτών και αποτιμάται η συνολική οικονομική επίδραση (το οικονομικό «αποτύπωμα») του κλάδου μη αλκοολούχων ποτών στην ελληνική οικονομία.

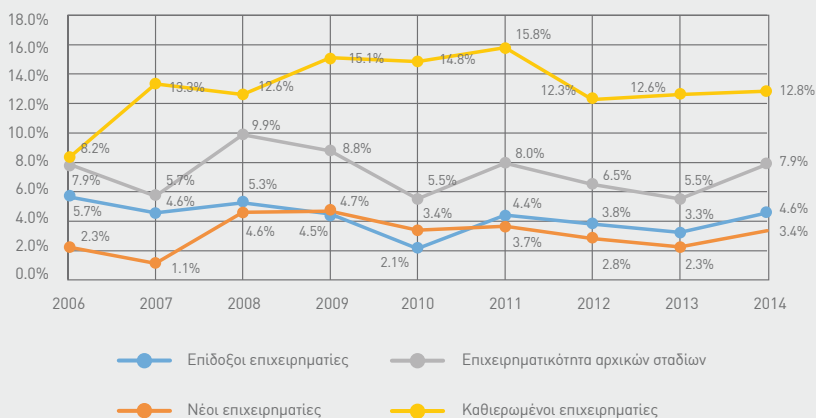
Ανάλυση επιπτώσεων από την επιβολή ειδικού φόρου κατανάλωσης στα μη αλκοολούχα ποτά

Αναλύονται με οικονομετρικές τεχνικές η ζήτηση μη αλκοολούχων ποτών στην Ελλάδα και προσδιορίζονται οι επιπτώσεις πιθανών φορολογικών μεταβολών στα μεγέθη του κλάδου, αλλά και στο σύνολο της οικονομίας.

**Διαχρονική εξέλιξη επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα ανά κατηγορία
(% πληθυσμού ηλικίας 18-64 ετών)**

*Τα ποσοστά των διαφορετικών σταδίων επιχειρηματικής δραστηριοποίησης δεν αθροίζουν στο 100%

Εκδηλώσεις Παρουσιάσεις

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών & Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων- Τμήμα Οικονομικών Επιστημών (Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής)

«Κρίση και κοινωνικές διαστάσεις της οικονομικής πολιτικής»

23 Απριλίου 2015, Ιωάννινα

[Περισσότερα...](#)

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών «Οι προοπτικές της Ελληνικής Οικονομίας και η Ευρωζώνη»

29 Απριλίου 2015, Αθήνα, Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδας

[Περισσότερα...](#)

Απονομή ΑΡΙΣΤΕΙΟΥ ΙΟΒΕ

Απονομή της τιμητικής διάκρισης του Ιδρύματος, «Αριστείο ΙΟΒΕ». Τιμώμενο πρόσωπο ήταν ο **κ. Θεόδωρος Βασιλάκης**, Πρόεδρος του Ομίλου Εταιριών «Θεόδωρος Βασιλάκης».

Κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο κάτοχος του βραβείου Νόμπελ Οικονομικών Επιστημών, καθηγητής **Χρ. Πισσαριδης**.

27 Απριλίου 2015, Αθήνα, Κοινωνοφελές Ίδρυμα Ιωάννη Σ. Λάτση

[Περισσότερα...](#)

**14th Conference on Research on Economic Theory & Econometrics
Σε συνεργασία με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
12-16 Ιουλίου 2015, Χανιά.**

[Περισσότερα...](#)

**Ελληνο-Κορεατικό
Επιχειρηματικό Συνέδριο**
Σε συνεργασία με το Korea
Trade-Investment Promotion
Agency (KOTRA).

**4 Δεκεμβρίου 2015,
Ίδρυμα Ευγενίδου**

kotra
Korea Trade-Investment
Promotion Agency

CEO SUMMIT 2015

Σε συνεργασία με την ΕΕΔΕ.

**8 Δεκεμβρίου 2015,
Μέγαρο Μουσικής Αθηνών**

ΔΕΣΧ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ελληνική Εταιρεία Φοιτητικών Επιχειρήσεων

**Δημόσιες
Παρεμβάσεις**

**Συνάντηση της Διοίκησης
του Ιδρύματος Οικονομικών
και Βιομηχανικών Ερευνών
με τον Πρόεδρο της
Ελληνικής Δημοκρατίας**

**5 Μαΐου 2015,
Προεδρικό Μέγαρο**

**Κατάθεση του Προέδρου και
του Γενικού Διευθυντή του
ΙΟΒΕ στην Εξεταστική Επιτροπή
της Βουλής για τη διερεύνηση
των συνθηκών που οδήγησαν
στην υπαγωγή της Ελλάδας στο
καθεστώς των μνημονίων.**

**26 Μαΐου 2015,
Βουλή των Ελλήνων**

Όμιλος Allianz, Stiftung
Marktwirtschaft και Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

“A Union for Stability and Growth:
How sustainable are public
finances and economic growth in
the euro zone?”

**3 Νοεμβρίου 2015,
Βερολίνο**

Ελληνο-Αμερικανικό
Επιμελητήριο
26ο Ετήσιο Συνέδριο

«Η ώρα της Ελληνικής
Οικονομίας»

“Investment & Growth:
Building a National Agenda”

**30 Νοεμβρίου - 1 Δεκεμβρίου
2015, Αθήνα**

[Περισσότερα...](#)

Παρουσιάσεις
Μελετών

Η επίδραση από τη μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στο φυσικό αέριο στην Ελληνική Οικονομία. **5 Μαρτίου 2015, IOBE** [Περισσότερα...](#)

Η σημασία της ανάπτυξης, τα εμπόδια και το μέλλον του κλάδου των Κατασκευών, σε συνεργασία με το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων για Ποιότητα και Ανάπτυξη των Κατασκευών (ΣΕΠΑΚ), με ομιλία και από τον κ. Γιώργο Σταθάκη, Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού. **30 Μαρτίου 2015, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών** [Περισσότερα...](#)

Η Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα 2013-14: Η δυναμική της νεανικής επιχειρηματικότητας. **1 Απριλίου 2015, Τεχνόπολις Δήμου Αθηναίων** [Περισσότερα...](#)

Η Υιοθέτηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και η Ψηφιακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα, σε συνεργασία με τη MICROSOFT, με ομιλία και από τον κ. Γιώργο Κατρούγκαλο, Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. **10 Ιουνίου 2015, Μουσείο Μπενάκη** [Περισσότερα...](#)

Τα Ηλεκτρονικά Μέσα Πληρωμής και η ενίσχυση των φορολογικών εσόδων στην Ελλάδα. **21 Οκτωβρίου 2015, IOBE** [Περισσότερα...](#)

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE)

Τσάμη Καρατάσου 11, 117 42 Αθήνα
T: 210 9211200-10 | **F:** 210 9228130, 210 9233977
E-mail: info@iobe.gr | www.iobe.gr